

GARANCIA

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezkeskedünk

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

XVI. ÉVFOLYAM 6. SZÁM 2022. DECEMBER

3. OLDAL
EMELKEDETT
A SZŐLŐ-
TELEPÍTÉSI
PÁLYÁZAT
KERETŐSSZEGE

4. OLDAL
TERMŐFÖLDTŐL
A CSOMAGOLT
BOLTI ÁRUIG

7. OLDAL
SZARVASMARHA
ÁLLATJÓLÉTI
TÁMOGATÁS

Interjú

TOVÁBBRA IS FÓKUSZBAN AZ AGRÁRHITELEZÉS

Az OTP Bank meghatározó jelentőségű ügyfélkörként tekint a mikro- és kisvállalkozásokra, köztük az agrárvállalkozásokra is. A hitelintézet a mezőgazdaság és az élelmiszeripar finanszírozásában a mostani változó, szigorodó nemzetgazdasági, hitelezési feltételek mellett is kiemelkedő üzleti lehetőséget lát, és hitelpiaci részesedésének további növelésére törekszik az agrárszektor kiszolgálásában. Mindehhez termékei és szolgáltatásai folyamatos fejlesztésével, és átfogó pénzügyi megoldásokkal fűzné szorosabbra partnerségét az agrárvállalkozásokkal. Erről beszélgettünk Zsarnóci Csabával, az OTP Vállalati és Agrár Igazgatóságának agrár fősztályvezetőjével.

Hogyan alakul az OTP Banknál az agrárágazat finanszírozása?

Az OTP Bank a hazai hitelintézeti rendszer egyik meghatározó szereplőjeként, az agrárszektor finanszírozásában is kiemelt szerepet tölt be. Az élelmiszeripari hitelek piacáról elmondható, hogy a korábbi években a finanszírozhatóság feltételeit tekintve banki szempontból is folyamatos javulás volt megfigyelhető. A COVID, a világgazdasági trendek és a geopolitikai események - például az orosz-ukrán háború - azonban napjainkban kedvezőtlen hatással vannak a hitelezési piacra is. Megváltozott a makrogazdasági és kamatkörnyezet - például gyengült a forint-árfolyam, megugrott az infláció, és nőtt a jegybanki alapkamat -, a bizonytalanságok hatására pedig az üzleti és fogyasztói bizalmi indexek is romlottak. Mindezzel párhuzamosan idén az aszály is komoly problémákat okozott a gazdáknak. Az olcsó hitelek korszaka, amely a korábbi éveket jellemezte, véget ért, maradtak ugyan kedvezményes konstrukciók, de a piaci alapú hiteleknek nagyobb lesz a súlya. Az agrárágazat finanszírozása az előttünk álló időszakban is az egyik fő banki prioritásunk marad, de az előbbi folyamatokhoz a kereskedelmi bankoknak, így az OTP-nek is alkalmazkodnia kell.

Mennyivel nőttek meg a mezőgazdaság finanszírozási kockázata az elmúlt évben? Hogyan reagált erre a Bank?

Ahogy már az előbb is érintettük, a magyar agrárszektor most nehéz időszakon megy át. A növénytermesztést, de még nagyobb mértékben az állattartást érzékenyen érintik ezek a folyamatok. Esetenként pénzügyi-finanszírozási gondok mutatkoznak. Így az agrártermelés finanszírozási kockázatai mostanra megnöttek. Bár sok termelőnek vannak pénzügyi tartalékai a korábbi időszak eredményes gazdálkodása révén, a gazdasági szerkezetváltás, az adaptáció, a rentabilitás javítása jó néhányuknál elkerülhetetlennek látszik.

ZSARNÓCI CSABA

A FINANSZÍROZÁSI MEGOLDÁSOK
KIALAKÍTÁSÁBAN A BANK SZOROSAN -
„SZEMÉLYRE SZABOTTAN” -
EGYÜTTMŰKÖDIK A VÁLLALKOZÁSOKKAL

Banki finanszírozói oldalról fontos szempont, hogy a gazdálkodók mennyire képesek költségeik növekedését az árakon keresztül elismertetni, biztosítva a profittermelő-, ezáltal hiteltörlesztési képességüket. Az energiaigényesebb ágazatok így most kiemelt fókusszal bírnak a kockázatértékelésünk során. Azt látjuk, hogy az ármozgások hatására az agrárium szereplőinek is szűkül a jövedelmezősége, tehát nehezebb időszaknak néznek elébe. A bizonytalanságok közepette azonban mi továbbra is stabil partnereként segítjük ügyfeleinket. Az természetes, hogy mint minden vállalkozásnál, az agrárvállalkozásoknál is előfordulhat, hogy a környezeti hatások változása miatt az üzleti tervük egyes elemeit újra kell, hogy gondolják. Ez kihatással lehet a banki finanszírozási igényeikre is. Ám mi rég nem pusztán pénzügyi termékeket és szolgáltatásokat kínálunk: szükség esetén a gazdasági és pénzügyi tervek kidolgozásában, a finanszírozási megoldások kialakításában is szorosan - „személyre szabottan” - együttműködünk a vállalkozásokkal, közösen gondolkodunk partnereinkkel. Ez a borongósabb évek átvészelésében, az új lehetőségek megragadásában is segíthet. Fontos emellett azt is megemlíteni, hogy kiemelt célunk, hogy támogassuk a gazdaság zöld átállását a fenntarthatóság érdekében. Úgy gondoljuk, hogy az ágazati szabályozói kényszerek, az új uniós Közös Agrárpolitika keretei és maguk a piaci folyamatok együttesen fogják kikényszeríteni az agrárvállalkozások fenntarthatósági teljesítményének javulását. Mindezek nyomán egyre hangsúlyosabbá válhatnak az energiahatékonysági és fenntarthatósági beruházások.

Az agrármoratóriumban jellemzően mely vállalkozások vesznek részt?

A hitelmoratórium nagyon sok vállalkozásnak jelent segítséget, hiszen a jövő év végéig haladékot kaptak hiteleik törlesztésére. Az agráriumot tekintve leginkább egyéni gazdaságok és kisvállalkozások éltek ezzel a lehetőséggel. A korábbi évek finanszírozási bővsége után, most számos gazdálkodónál jelentkezhetnek fizetési nehézségek, így a hitelmoratórium mentőövet jelenthet ezek áthidalására, a gazdálkodói potenciál hosszabb távú megőrzésére.

Viszonylag kevés bank vállal szerepet nagyon aktívan a legkisebb őstermelők, családi gazdálkodók hitelezésében.

Az egyik élenjáró az OTP Bank. Hogyan jellemezné, milyen adósok ezek a gazdálkodók?

A tapasztalataink szerint az agrárvállalkozások - legyen szó mezőgazdaságról vagy élelmiszeriparról - kifejezetten megbízható partnerek. Másként fogalmazva jó adósok, válságálló szereplők, köszönhetően az agrártermékekre jellemző stabil piaci igénynek, a gazdaságok jövedelmezőségét támogató uniós normatív támogatásoknak, továbbá a kormányzati támogató eszközöknek és beavatkozásoknak. Fontos látni, hogy bár évről évre számos kihívás nehezíti a vállalkozások tevékenységét, az agráriumban a hitel-bedőlési arány még mindig a legalacsonyabb az ágazatok között, elenyésző a problémás hitelügyletek száma és a hitelállomány volumene. Az agrárium szereplői általában elkötelezett gazdálkodók, rendszerint több évre előre terveznek, ezért a gazdálkodási és termelési körülmények változása, hullámzása nem éri őket váratlanul.

A mezőgazdaság finanszírozását is meghatározzák az Agrár Széchenyi Program termékei. A piaci alapú hitelezésre mekkora most a kereslet, milyen versenyképes konstrukciók érhetők még el?

A jelenlegi kamatkörnyezetben az uniós vagy állami támogatással elérhető hitelkonstrukciók természetesen kiemelt érdeklődésre tartanak számot. Valamennyi támogatott hitelkonstrukció közvetítésében részt veszünk. Ám ahogy említettem, mi nem csupán kölcsönöket nyújtunk ügyfeleinknek, hanem átfogó pénzügyi megoldásokat. Partnereinkkel közösen megvizsgáljuk a céljaikhoz igazítható lehetőségeket, és kialakítjuk a számukra legkedvezőbb konstrukciókat, akár pályázati támogatások, támogatott kölcsönök, akár piaci alapú banki hitelforrások bevonásával. Jelenleg is sokan keresik a normatív támogatások előfinanszírozási megoldásait, ahol bizonyos támogatási jogcímek 2 vagy akár 3 éves piaci alapú banki előfinanszírozására is van lehetőség. Emellett exportáló partnereink - deviza bevételükre támaszkodva - a deviza-hiteleink iránt is érdeklődnek, hiszen ezek jelenleg alacsonyabb kamatteherrel járnak.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása mekkora segítséget jelent a gazdálkodóknak az Önök tapasztalatai szerint?

Az AVHGA tevékenysége nélkül ma már szinte elképzelhetetlen az agrárfinanszírozás, a mikrovállalkozások, különösen az őstermelők, a családi gazdálkodók forráshoz jutása esetében. A hitelkérelmet a bankhoz benyújtó gazdálkodók gyakori gondja, hogy nem rendelkeznek elegendő fedezettel, így túl kockázatos a finanszírozásuk. Az alapítványi kezességvállalás fő célja, hogy lehetővé tegye a vállalkozások számára is a hitelfelvételt. Nagy segítség a gazdálkodók számára, hogy nem szükséges a banki hitelek mögé minden esetben ingatlan biztosítékot állítani, illetve az AVHGA kezessége mellett további hitelek felvételére, például hatékonyság növelő beruházások megvalósítására is lehetőség nyílik. Az elmúlt évek bebizonyították, hogy az AVHGA kezessége hatékonyan tudja támogatni az agrárvállalkozások finanszírozási igényeit, egyúttal a Bank piaci érdekeit is szolgálja, igazolja ezt a kezességvállalások magas száma is.

Az agrárfinanszírozást illetően nemrég szervezeti változásokra került sor az OTP Banknál. Mik a terveik az agrárszektor jövőbeni kiszolgálásával kapcsolatban?

Az, hogy az agrárszektor kiszolgálását immár az OTP Bank összevont Vállalati és Agrár Igazgatósága látja el, partnereink számára csak pozitívumot jelent, hiszen üzletpolitikánkban nem hoz változást, ám számos hasznos tapasztalatot csatornázzunk be együttműködéseinkbe a vállalatfinanszírozási terület oldaláról. Az agrárvállalkozások színvonalas és igényeikhez igazított kiszolgálásának tehát az előttünk álló években is kiemelkedő jelentőséget tulajdonítunk. Működésünkben továbbra is fontos szempont a rugalmasság és az alkalmazkodóképesség, illetve hogy igazodjunk a változó piaci- és ügyféligényekhez. Célunk, hogy megerősítve tanácsadói szerepünket, még szorosabba fűzzük partnerségünket ügyfeleinkkel: keressük meg közösen a céljaik eléréséhez szükséges átfogó pénzügyi megoldásokat. A banki termékek és szolgáltatások kínálatának a változó igényekhez igazítását, színesítését tovább folytatjuk. Sőt, ezek mellett biztosítási megoldásokat, lízing konstrukciókat és pályázati segítséget is biztosítunk az állami és az uniós források lehívásához. Termékeink fejlesztésével a hitelezés további növekedését ösztönző finanszírozási megoldásokat igyekszünk kialakítani. Mindehhez természetesen elengedhetetlen az ágazat mélyreható ismerete, illetve az OTP Bank és partnerei közötti bizalom.

Finanszírozás

MEZŐGAZDASÁGI HITELTÖRLESZTÉSI MORATÓRIUM

Az aszályhelyzet és az energiaárak emelkedése miatt a mezőgazdaságban bekövetkezett kedvezőtlen hatások kezelésére létrehozott Aszály Veszélyhelyzeti Operatív Törzs egyik intézkedése az agrárvállalkozásoknak szóló hiteltörlesztési moratórium bevezetése volt. A moratóriumban való részvétel mindazon gazdálkodók számára segítséget jelenthet, akik már rendelkeznek hitellel és a jelenlegi rendkívüli helyzetben a gazdálkodási tevékenységük fenntartását és folytatását hitelfizetési kötelezettségeik átmeneti szüneteltetésével látják csak biztosíthatónak. Az érintetteknek maguknak kellett mérlegelniük, hogy a törlesztőrészek fizetésének folytatását választják, vagy a hitelükkel belépnek a moratóriumba.

A 292/2022. (VIII. 8.) Kormányrendelet alapján a mezőgazdasági vállalkozások 2022. szeptember 1-jétől 2023. december 31-ig tartó időszakra kapnak fizetési haladékokat. A gazdáknak 2022. szeptember 15-ig kellett nyilatkozniuk személyesen bankfiókban vagy online formában arról, hogy élni kívánnak-e a lehetőséggel. A fizetési haladék a 2022. augusztus 31-ei napján fennálló hitel- és kölcsön-szerződés, illetve pénzügyi lízingszerződés alapján már folyósított kölcsönök tőke-, kamat-, illetve díjfizetési kötelezettségének teljesítésére vonatkozik. A hiteltörlesztési moratóriumban való részvételre azok a gazdálkodók jogosultak, akiknek a növény-termesztés, állattenyésztés, vad-, erdő- és halgazdálkodásból származó 2021. évi nettó árbevétele eléri az éves nettó árbevétel 50 százalékát, továbbá a fizetési haladékkal érintett hitelszerződés célja e tevékenységek valamelyikéhez kapcsolódik.

Támogatás

EMELKEDETT A SZŐLŐTELEPÍTÉSI PÁLYÁZAT KERETÖSSZEGE

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően ez évben is november 2. és november 30. között nyílt lehetőség a szőlőültetvények szerkezetátalakításának támogatására vonatkozó egyéni tervek benyújtására. A szőlőtermesztők körében népszerű támogatási konstrukció keretösszege a 2019-2023 közötti időszakban eredetileg évi 34 millió eurós szinten került meghatározásra. Újdonság, hogy a szőben forgó támogatási keretösszeg 2022-ben 50 millió euróra emelkedett. Az elmúlt mintegy két évben ugyanis jelentősen nőttek a támogatás meghatározásának alapjául szolgáló inputanyagok költségei. Ezért a magasabb piaci árak érvényesítése céljából a támogatás meghatározását megalapozó költségtáblák frissültek, azok már a megemelkedett 2022. évi árakat tartalmazzák. A szőlőtermesztők költségeinek aktualizálása mellett a támogatási intenzitás mértéke is nagyobb lett. Amennyiben a beadott egyéni tervben a támogatási konstrukció által érintett terület a fekvése szerinti földrajzi árujelző szerkezetátalakítási tervnek megfelel, a támogatási intenzitás mértéke a korábbi 50-ről 60 százalékra nőtt. Abban az esetben, ha az egyéni terv nem felel meg a szerkezet-

átalakítási tervnek, a támogatási intenzitás a korábbi 40 százalékról 50 százalékra emelkedett.

A jövőt illetően kedvező hír a szőlőtermesztőknek, hogy a Közös Agrárpolitika változásából fakadó, 2024-től érvényes új szabályo-

zás nem tartalmaz számottevő módosítást a szőlőtelepítésekkel kapcsolatban. Így a támogatások alapjául szolgáló egyéni terveket továbbra is három évre lehet majd benyújtani, a korábbi évekhez hasonlóan várhatóan november 2. és november 30. között.

Interjú

TERMŐFÖLDTŐL A CSOMAGOLT BOLTI ÁRUIG

A helyi adottságok, nem utolsó sorban a főváros közelsége okán Bugyi nagyközségben évszázados hagyományai vannak a zöldségtermesztésnek, mint ahogyan a vele járó, rengeteg fizikai munkának is. Ezt nem akarta ilyen módon folytatni Csizmadi Imre, aki fiatal vállalkozóként európai színvonalú gazdaságában úgy termel, hogy emberi kéz alig-alig érinti a terményeket. Őt kértük meg gazdasága bemutatására.

Már a nagyszüleim is zöldségtermesztéssel foglalkoztak, én ebben nőttem fel, de nem állíthatom, hogy arra vágytam, amit akkor tapasztaltam. Azt láttam, hogy az eredményes gazdálkodáshoz rengeteg, szinte éjjel-nappali fizikai munkára van szükség és - érthető módon - nem marad idő az érdemi tervezésre, a tudatos gazdálkodásra. Már akkor megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy ezt másképpen kellene csinálni. A gondolat akkor vált pontos tudássá, amikor a gödöllői Szent István Egyetemen agrármérnök és növényorvosi tanulmányaim idején lehetőségem nyílt egy évig Hollandiában a Wageningeni Egyetem dronteni karán megismerni a holland gondolkodásmódot. Ott vált számomra nyilvánvalóvá, hogy a rengeteg fizikai munka nélkül is lehet eredményesen termelni. Ott tanultam meg a közgazdasági, pénzügyi ismereteket átültetni a gazdálkodási gyakorlatba. Például addig idegen volt számomra a hitel, a bankkal való együttműködés, de láttam, hogy a pályázatok ésszerű felhasználásával, hitelekkel mennyivel gyorsabb fejlődést lehet elérni, mennyire előttünk járnak a hollandok. Úgy gondoltam, hogy ezt én is meg tudom csinálni. Nyilván a saját tettvágyam is motivált, soha semmit nem szerettem átlagosan csinálni.

Hogyan indult el a vállalkozása? - kérdeztük Csizmadi Imrét.

Három alappilléren nyugszik a vállalkozás, amelyeket folyamatosan fejleszték, ez a termőföld növelése, a gépesítés fejlesztése, és az épületberuházások megvalósítása. Ezt a három, egymást erősítő folyamatot kell arányosan, ésszerűen finanszírozni, amiben döntő szerepük van a pályázatoknak és természetesen a pénzintézetnek is. A negyven-ötven százalékos támogatási intenzitás olyan előny, amivel mindenképpen élni kell. Nyolc év alatt már az ötödik uniós pályázatot valósítjuk meg, ami azt jelenti, hogy sokszor még be sem fejeződik egy projekt, máris indul a következő. Az OTP Bank hitelezése, háttérben az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége nem csak biztonságot jelentett, hanem igen gyors fejlődést eredményezett. A legelső jelentős épületberuházás egy telephely, s egy hűtőház létesítése volt 2018-ban. Összességében egy 240 millió forintos projekt volt, akkor az éves forgalmam 90 millió forintot tett ki, amire az OTP Bank 160 millió forint hitelt adott. Ez hatalmas segítség volt akkor, annak ellenére, hogy a megvalósulás elhúzódása miatt később növekedtek a beruházás költségei. Mára csekély összeg kivételével visszafizettük a hitelt.

CSIZMADI IMRE

**NYOLC ÉV ALATT SIKERÜLT
A TERMŐTERÜLETET 20
HEKTÁRRÓL 250 HEKTÁRRÁ
NÖVELNI, AMIBŐL 120 HEKTÁRT
TESZ KI A KERTÉSZET**

EGYIK FŐ NÖVÉNYÜNK A BURGONYA, AMIT 40 HEKTÁRON, ÖNTÖZÖTT KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT TERMELÜNK. MÁSKÉPPEN NEM IS LENNE ÉRTELME.

Mi adta a szokásostól erőteljesebb dinamizmusát a vállalkozásnak?

Amit nagyon fontosnak tartok: kialakult egy erőteljes növekedési pálya. Ha bővítjük az épületeket, megfelelően tudjuk tárolni a terményt, nagyobb haszonra teszünk szert. Ebből tovább növelhetjük a termőföld területét, amihez elegendő méretű és kapacitású gép szükséges, vagyis arányosan nő a gépi kapacitás, arról nem is beszélve, hogy az egész vertikumban erősen fejlődik a technikai, technológiai színvonal. Ezek így húzzák egymást, mondhatom, hogy egy végtelen körforgás alakul ki, amíg csak azt nem mondja az ember, hogy elég. 2019-re lett kész a nagy légtérű, kétezer tonna termény befogadására alkalmas korszerű hűtőtároló. A zöldségtermesztés piacvezető gazdaságaihoz hasonló módon 160 x 120 x 120-as standard holland mintára készült ládákban tároljuk a terményt. Precíziós pályázat keretében támogatást kaptunk két darab Fendt traktor vásárlásához. Ezzel a prémium márkájú, gazdaságosan üzemeltethető géppel különböző valós idejű adatokat tudunk továbbítani a telephelyen lévő szerverre a munkavégzés időtartamától a gázolaj fogyasztáson át a hektárra vetített üzemóráig. Továbbá precíziós lokális időjárás állomásokat használunk szintén holland mintára, amelyek gyűjtik és elemzik évről évre az egyes parcellák időjárási adatait. Az energiaárak rohamos növekedése mellett biztonságot nyújt a már korábban szintén pályázaton elnyert napelemrendszer. Terveink szerint a fejlesztésekkel az egész termelési vertikumot átfogjuk. Rövidesen sikerül teljessé tenni a rendszert, amiben az összes termést mossuk, válogatjuk, csomagoljuk. Most van folyamatban egy projekt, ami félig-meddig már meg is valósult: egy komplett mosó, feldolgozó gép, vagyis már a bolti csomagolás fázisáig jutott a termelés. Semmit nem adunk el alapanyagként, csomagolás nélkül.

A gazdálkodásról a következőket mondta a vállalkozó:

Nyolc év alatt sikerült a termőterületet 20 hektárról 250 hektárra növelni, amiből 120 hektárt tesz ki a kertészet. A gazdálkodás intenzitását jól jellemzi, hogy hektáronként átlagosan 1-1,5 millió forint termelési értéket állítunk elő. Egyik fő növényünk a burgonya, amit 40 hektáron, öntözött körülmények között termelünk. Más-képpen nem is lenne értelme. Az átlaghozam 50 tonna körül alakul, ami elfogadható eredmény, pénzügyileg rentábilis tevékenység. Országos áruhálózatoknak adjuk el, heti ármegállapítással. A

negyven hektárról összesen kétezer tonna burgonyát takarítunk be, és rendelkezünk annyi tárolóval, hogy ha szükséges, az összeset tudjuk tárolni. Másik nagy tömeget adó terményünk a hagyma, annak ellenére, hogy még csak 2 éve termeljük, megtaláltuk benne a számításunkat, mind a vetésforgó, mind pedig a profit oldaláról. Jövőre már a kezdő mennyiség hatszorosát, közel 2500 tonnát fogunk előállítani, ezzel megelőzve a burgonya mennyiségét is. Termelünk továbbá facéliát 50 hektáron, amellett, hogy kiváló méhlegelő, jó árbevételt is hoz, nem is szólva arról, hogy jól beleillik az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) tevékenységünkbe, és ráadásul fonálféreg gyérítő, ami alapvető a vetésforgó szempontjából, hiszen a fonálféreg a burgonya egyik legveszélyesebb kártevője. Vetésszerkezetünkben azért megtalálhatóak a klasszikus növények is, mint például az őszi búza 50 hektáron és az őszi káposztarepce, amivel 30 hektáron foglalkozunk. A repce az egyik személyes szenvedélyem. Előfordult, hogy öt tonnát takarítottunk be, de a hektáronkénti négy tonnás átlag már mindennaposnak számít. Azon versengek a barátaimmal, hogy melyik évben ki tud nagyobb hozamot elérni a repcével. A különlegességekre visszatérve országosan is meghatározó felületen termelünk még zellert és céklát is. Ezek a termékek rendkívül divattá váltak, a tudatos táplálkozás megkerülhetetlen növényeinek számítanak, ami piaci szempontból nagy előny.

Sokan a bazsarózsa termesztéséről ismerik, különösen azért, mert virágot ad el éppen Hollandiába.

Kétségtelen, hogy ez az egyik leglátványosabb tevékenységünk. Amikor öt hektár területen virágzik a bazsarózsa, vagy más néven pünkösdi rózsa, sokan megcsodálják a virágmező színorgiáját, hiszen több fajtát, több színváltozatot termesztünk. Azt az előnyt használjuk ki, hogy nálunk hamarabb nyílik, mint Hollandiába, így elsők lehetünk a piacon. A piacra lépés szempontjából nagyon fontos ez az előnyünk, de a sikerhez szükség volt egy kis szerencsére és egy életre szóló barátságra. Ez utóbbi alapozta meg, hogy jelen tudjunk lenni a holland piacon. A szóban forgó barátom, a régi osztálytársam, aki szintén aktívan gazdálkodik Hollandiában, többek között bazsarózsával is foglalkozik. Nevezhetjük ezt a kapcsolatot a közgazdaság nyelvén komparatív előnynek, amit ki kell használni. Ezt is Hollandiában tanultam.

Támogatás

SZARVASMARHA ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

A még 2016-ban bevezetett állatjóléti támogatási forma a tejtermelő tehenészetek számára biztosít támogatási forrást a magasabb szintű állatjóléti követelmények betartásával járó többletkiadások

ellentételezésére. A Közös Agrárpolitikával összefüggő uniós jogalkotási eljárás elhúzódsára tekintettel az Agrárminisztérium ebben az évben kiterjesztette a szarvasmarha és tejágazatot érintő állatjóléti támogatás kötelezettségvállalási időszakát. Így a támogatásra jogosult gazdálkodók körében a 2022. május 1-jével kezdődő gazdasági évben is hozzáférhetővé vált ez a támogatás.

A gazdálkodók 2022. január 25. és 2022. február 22. között kérelmezhetik a kötelezettségvállalási időszak meghosszabbítását. Azok a gazdálkodók számára, akik éltek ezzel a lehetőséggel, 2023. április 30-ig tart az állatjóléti támogatási időszak, és megemelt támogatási összegre jogosultak. A tejelő szarvasmarha ágazat állatjóléti támogatásának meghosszabbítása sikerrel zárult. Azon termelők részére, akik bent maradtak a támogatási programban, 2022 októberében csaknem 11,5 milliárd forint támogatási forrás került odaítélésre. Ez a támogatás a mostani nehéz gazdálkodási és pénzügyi körülmények között különösen fontos hozzájárulást jelent a tejágazatban működő gazdálkodók terheinek könnyítéséhez, mivel a szigorú higiéniai és takarmányozási előírások teljesítése – a nagymértékben emelkedő ráfordítások miatt – egyre jelentősebb többletköltséget jelent.

A MEZŐGAZDASÁGI KISÜZEMEK TÁMOGATÁSA

2022 novemberében ismét pályázható volt a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdasági kisüzemek támogatása” című (VP2-6.3.1-20 kód-számú) támogatási felhívása. A kiírás az adottságai és terveik alapján fejlődőképes kisméretű mezőgazdasági termelők (vidéki térségekben tevékenykedő őstermelők, mikroállalkozásnak és mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozók vagy szociális szövetkezetek) jövedelemszerzését és gazdasági több lánbon állását kívánja elősegíteni. A támogatási konstrukció ez évi utolsó kérelem beadási szakaszában nem jelöltek meg támogatási keretösszeget. A beérkező igények alapján döntenek a folyósításra kerülő forrásokról. Előnyben részesülnek azok a támogatási kérelmek, amelyek magasabb élőlátás igényt céloznak meg, vagy a fejlesztésre hátrányos helyzetű térségben kerül sor. A támogatásért folyamodóknak üzleti tervben kell vállalniuk, hogy legkésőbb a Támogatói Okirat hatály-

balépésétől számított negyedik év végére a mezőgazdasági termelő tevékenységből származó üzemméretük meghaladja a 6000 euró STÉ üzemnagyságot, vagy a mezőgazdasági termelésből és feldolgozási tevékenységből származó értékesítés nettó árbevételük meghaladja a 6000 eurót. Az elnyerhető (öt évre szóló és két részletben folyósításra kerülő) vissza nem térítendő átalánytámogatás 15.000 eurónak megfelelő forintösszeg. A nyertes pályázónak az elnyert támogatási összeget gazdasága fejlesztésére kell fordítania: a vállalt üzemméret növekedést maradéktalanul teljesítenie kell.

Az először 2020 októberében megjelent felhívás a Vidékfejlesztési Program egyik legnépszerűbb intézkedése. Az elmúlt két év alatt több mint 17 ezer támogatási kérelem érkezett be. Az előzetes adatok szerint most is élénk volt a pályázói aktivitás.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingóval vagy ingatlanral rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

BAROMFI ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS

A Vidékfejlesztési Programban meghirdetésre került a „**Baromfi állatjóléti támogatás**” című (VP3-14.1.4-22 kódszámú) pályázati felhívás. A konstrukció célja a baromfi ágazat fejlesztésének ösztönzése arra összpontosítva, hogy a gazdálkodók maradéktalanul betartsák az állatok javát szolgáló szigorú higiéniai és takarmányozási előírásokat. Az emiatt növekvő kiadásai ellensúlyozására kaphatnak támogatási forrást. Támogatott tevékenységek: az állatsűrűsége vonatkozó kötelezettségvállalás betartása; az állatok mechanikai sérülésének megakadályozása; a takarmányozáshoz ivóvíz-minőségű víz biztosítása; alacsony toxintartalmú összetett takarmányokkal történő etetés megoldása. A gazdálkodók állategységre meghatározott vissza nem térítendő támogatáshoz juthatnak hozzá. Azok a mezőgazdasági termelők pályázhatnak, amelyek a nyilvántartási rendszerben az állatok tartójaként szerepelnek, illetve valamennyi állategységügyi nyilvántartási és nyomkövetési kötelezettségnek eleget tesznek, és betartják az állategységügyi és állatvédelmi szabályokat. Támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség. Többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési szerv csak akkor nyújthat be támogatási

kérelmet, ha ahhoz a Kormány előzetesen hozzájárult, és az erről szóló dokumentumot kibocsátotta. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 15 milliárd forint. A támogatási kérelmek beadására 2022. november 15. és december 15. között, valamint 2023. szeptember 15. és október 15. között van lehetőség.

Az uniós agrártámogatási rendszerben a baromfitartók számára eddig alapvetően beruházásokat segítő támogatási lehetőségek álltak rendelkezésre. Ez egészült ki most a magasabb szintű állatjóléti követelményeket kompenzáló támogatási formával. A pályázati konstrukció meghirdetése azt is maga után vonja, hogy a kettős finanszírozás elkerülésére vonatkozó uniós előírásokra tekintettel a nemzeti költségvetésből finanszírozott baromfi állatjóléti támogatások közül kivételre kerülnek a Vidékfejlesztési Programban most megjelent állatjóléti tevékenységek. A VP-s kiírásban szereplő állatjóléti tevékenységek az előttünk álló években is támogathatók lesznek uniós forrásból. Bekerültek ugyanis a Közös Agrárpolitika (KAP) Stratégiai Tervbe, támogatásukra 2023-tól a Terv alapján kidolgozott pályázati kiírás alapján lesz lehetőség.

Támogatás

AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI PÁLYÁZATOK MEGHOSSZABBÍTÁSA

Az öntözési és a vízgazdálkodási ágazat fejlesztését egyaránt kiemelt fejlesztési területként kezeli az Agrárminisztérium. Ezért annak érdekében, hogy minél nagyobb számú és értékű beruházás valósulhasson meg, a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „**A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése**” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) és „**Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása**” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) pályázati felhívások határideje egyaránt meghosszabbításra került. Így a támogatási kérelmeket 2023. június 30-ig lehet benyújtani.

A vízgazdálkodási beruházásokat támogató kiírás átfogóan biztosít fejlesztési forrást valamennyi, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez. Így többek között tározótérek, új vízkivételi művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez. A támogatási konstrukció most meghosszabbított pályázati időszakában már a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek, például önjáró kotrógépek beszerzéséhez is igényelhetnek a gazdálkodók támogatást. Az agrárkormányzat a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználását is szem előtt tartva ösztönzi a termelők öntözési közösségekbe szerveződését. Az ezt szolgáló másik támogatási kiírás meghosszabbítása alapján további fejlesztési lehetőség nyílik a meglévő, közös érdekeltsgű öntözőtelepek közös üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére.

A szóban forgó két kiírás keretében eddig már csaknem 50 milliárd forint támogatást ítélt meg a gazdálkodóknak. Az öntözésfejlesztés megkülönböztetett szerepét jelzi, hogy az előttünk álló évek agrár- és vidékfejlesztési támogatási rendszerét körvonalázó magyar Közös Agrárpolitika (KAP) Stratégiai Tervben a 2022 utáni időszakban további 70 milliárd forintot terveznek ilyen célú fejlesztések támogatására fordítani. A szaktárca egyik prioritása, hogy az öntözött területek nagysága a következő időszakban folyamatosan és jelentősen emelkedjen. Épp az idei, súlyos aszályhelyzettel érintett év világított rá arra, hogy öntözéses gazdálkodás nélkül biztonságos mezőgazdasági termelést egyre kevésbé lehet folytatni.

TANYÁK INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE

Az agrárkormányzat kiemelt figyelmet fordít a vidéki településeken élők életminőségének javítására, a vidék népességmegtartó képességének erősítésére. Az ezt szolgáló fejlesztések megvalósítását segítve a „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései” című (VP6-7.2.1.4-17 kódszámú) pályázati felhívás keretében az elmúlt időszakban rendszeresen lehetett támogatási kérelmeket beadni, és

azok alapján folyamatosan születnek meg a támogatói döntések. Legutóbb közel 180 nyertes pályázó részére került kiküldésre támogatói okirat. Így újabb 700 millió forintot meghaladó támogatás segíti a tanyán élőket. A támogatási konstrukció 2022 őszén módosításra került: a felhívás hét újabb pályázat beadási szakasszal egészült ki. A támogatási kérelmek benyújtására pedig 2023. június 5-ig lesz lehetőség.

A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA MAGYAR STRATÉGIAI TERVÉNEK JÓVÁHAGYÁSA

Az Európai Bizottság elfogadta Magyarország Közös Agrárpolitikához (KAP) kapcsolódó Stratégiai Tervét. A tervben egyaránt figyelembe vételre kerültek a fenntarthatóság, az élelmiszerbiztonság és a vidék megerősítésének szempontjai. A 2027-ig tartó időszakban az uniós agrár- és vidékfejlesztési támogatások, a hazai költségvetési hozzájárulással együtt minden eddiginél nagyobb segítséget nyújtanak a vidékfejlesztés, a gazdálkodók és élelmiszerfeldolgozók számára. A KAP Stratégiai Terv közel 2500 milliárd forint közvetlen ágazati agrártámogatás, illetve mintegy 2900 milliárd forint vidékfejlesztési forrás felhasználási feltételeit tartalmazza. Ez azért lehetséges, mert a kormány úgy döntött, hogy az uniós jog adta maximális mértékben, 80 százalékban biztosít nemzeti kiegészítő finanszírozást az uniós források mellé. Az új támogatási rendszer végrehajtásához szükséges intézményi, végrehajtási, informatikai felkészülés már elkezdődött.

A most elfogadott Stratégiai Tervben megfogalmazott célok megvalósításában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességvállalásának is alapvető szerepe lesz. Az AVHGA kezességnyújtó tevékenysége – mint kockázatsökkentő eszköz – a 2023 és 2027 közötti években jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy a bankok aktív hitelezési tevékenységgel járuljanak hozzá a hazai élelmiszer-gazdaság és a vidék előrelépéséhez. A fejlesztési projektek nagyobb arányban valósulnak meg, ha a támogatásokat kedvezményes kezességvállalás egészíti ki. Az agrárszektor pályázataihoz kapcsolódva nagyobb lehet a banki finanszírozói kockázatvállalási hajlandóság. A támogatott projektek finanszírozásához kapcsolódó hitelintézeti termékek (támogatás-megelőlegező és beruházási önerő hitelek, támogatási előleghez szükséges bankgarancia, kiegészítő forgóeszközhitel) létrejöttében és működtetésében egyaránt segít az AVHGA kedvező feltételű kezessége.

